

1177

vårdavinden

nr 2 2014

STOCKHOLMS LÄN

Objudna sommargäster

Om stick & bett

Många har KOL
utan att veta om det

Håll balansen!

E-cigaretterna
– är de farliga?

Jenny har PMDD:
”Jag tyckte jag hade
goda skäl att vara arg”

Möt våra bloggare

SOL

i lagom dos

”Numera är jag försiktig i solen”

Jeanette Kanka hade aldrig hört talas om malignt melanom förrän en hudspecialist sa att det var det hon drabbats av.

TEXT **GUNILLA ELDH** FOTO **ULF HUETT**

– Bröstcancer, prostatacancer, tarmcancer, cancer i munnen och halsen – det finns mycket information om vissa cancersjukdomar, men när jag fick diagnosen malignt melanom måste jag gå hem och googla. Som tur var hittade jag Melanomföreningens hemsida där jag fick både kunskap och kontakter.

Jeanette har inte sjukdomen i släkten, hon är inte rödhårig och fräknig och har inte nedsatt immunförsvar. Däremot var hon soldyrkare som ung, solade i solarium som tonåring och låg och pressade på stranden. Hon har också bott i Asien i tre år.

– Idag tänker jag på ett helt annat sätt. Vi måste försöka bli av med det där idealet, att man alltid ska vara solbränd. Numera sitter jag i skuggan och när jag är ute i trädgården har jag alltid keps och solskyddsfaktor 50.

– Jag har själv två barn och försöker verkligen se till att de skyddar sig med T-shirt och solskyddsfaktor. Ingen under 18 år borde få sola i solarium, säger hon.

Det började med en fläck

För Jeanette började allt med en fläck på huden under knäet. Sedan dess har det gått två år och hon vet ännu inte hur det kommer att sluta. Idag är hon symtomfri men går på kontroller var sjätte månad på Radiumhemmet vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna.

– Det var en svart fläck, och mina vänner sa att jag borde gå och kolla upp den.

Strax innan Jeanette skulle gå på semester, i juni 2012, fick hon en remiss från sin husläkare till en hudklinik.

– När jag kom in sa hudspecialisten där att det såg så allvarligt ut att han ville skära bort den direkt.

Huden från Jeanettes ben skickades för analys och en vecka senare fick hon beskedet. Det var malignt melanom, en elakartad form av hudcancer.

– Jag var chockad. Min kompis hade nyligen gått bort i livmoderhalscancer, så jag tänkte att nu kommer jag också att dö.

Malignt melanom delas in i olika stadier beroende på tumörens tjocklek, om det finns döttertumörer (metastaser) i närbelägna lymfkörtlar och om det finns metastaser i andra delar av kroppen. I det första stadiet växer tumören i överhuden och det finns inga metastaser. I det femte stadiet är cancern mer än fyra millimeter tjock och det finns metastaser både i lymfkörtlar och i andra delar av kroppen. Jeanettes tumör visade sig vara i stadium tre.

– Hade jag haft en tumör i stadium fyra skulle jag haft mindre chans att överleva, säger Jeanette.

Behandlingen kan ge biverkningar

För att hejda vidare spridning av sjukdomen fick man ta bort lymfkörtlarna vid ena ljumsken, en så kallad lymfutrymning. Behandlingen kan ge biverkningar i form av svullnad och stelhet i benet på den opererade sidan.

– Du får vänta till efter jul, sa jag till läkaren. Jag måste få åka skidor först!

Efter operationen drabbades Jeanette av en infektion i operationssåret. Hon fick ligga inne på sjukhuset ytterligare en tid för att få antibiotika i dropp.

– Men i maj, nästan fem månader efter canceroperationen, kunde jag börja gå och försöka vara ute igen, och i somras kände jag mig något sänär återställd.

I augusti fick Jeanette veta att hon inte behövde få behandling med cytostatika (cellgifter) eller strålning. Idag är hon tillbaka i jobbet vid ett internationellt rekryteringsföretag och är engagerad i Melanomföreningen.

– Jag vet inte hur min framtid ser ut, men jag vet att jag är lyckligt lottad som bor i Stockholm, för det är ett av de ställen där cancervården är mest utvecklad om man jämför med andra delar av Sverige. Jag kan springa igen och nu har jag åkt skidor för första gången sedan operationen. Jag fick ner foten i pjäxan, bara en sådan sak! ■